

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členov senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Petra Dukesa, v právnej veci žalobcu: **S. K., a. s., C.**, IČO: X., proti žalovanému: **JUDr. A. J.**, správca konkurznej podstaty F. I., a. s., v konkurze, V. (pôvodne A., a.s., S.), IČO: X., v **konaní o zaplatenie 660 946,67 Eur s príslušenstvom**, o mimoriadnom dovolaní Generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 17. júna 2010 č. k. 13 Cob 31/2010-568, a Okresného súdu v Čadci č. k. 4 Cb 41/2007-454, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie Generálneho prokurátora Slovenskej republiky **z a m i e t a .**

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu v Čadci zo dňa 30. júna 2009 č. k. 4 Cb 41/2007-454 súd vyhovel žalobe a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 660 946,67 Eur s 9% úrokom z omeškania zo sumy 407 090,22 Eur od 01. 04. 2009 do 07. 04. 2009, zo sumy 424 052,31 Eur od 08. 04. 2009 do zaplatenia, všetko v pravidelných mesačných splátkach 15 000,-- Eur vždy, do 15. dňa v mesiaci vopred pod stratou výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že pripustil zmenu návrhu tak, že predmetom sporu bol nárok žalobcu na zaplatenie úveru vo výške 424 052,31 Eur, úroku ku dňu 31. 03. 2009 vo výške 236 894,36 Eur, úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 407 090,22 Eur od 01. 04. 2009 do 07. 04. 2009 a zo sumy 424 052,31 Eur od 08. 04. 2009 do zaplatenia. Ďalej uviedol, že úverová zmluva zo strany odvolacieho súdu v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí, bola vyhodnotená len ako jedna z listín pri hodnotení dôkazov a skutočnosť, že absentuje ako listinný dôkaz, ešte nepreukazuje, že nevznikol a nebol naplnený úverový vzťah. Existenciu úverového vzťahu mal odvolací súd, ktorý zrušil predchádzajúce zamietajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa, preukázanú i správaním sa žalovaného, ktorý záväzok čiastočne plnil. Preto v ďalšom súd prvého stupňa vychádzal z existencie aktívnej legitímácie žalobcu a pasívnej legitímácie žalovaného a osvedčenia právneho základu uplatneného nároku. Ďalej súd prvého stupňa uviedol, že v danej veci išlo o vzťah medzi dvoma podnikateľmi pri podnikateľskej činnosti, teda o vzťah obchodno-právny, a k momentu vzniku úverovej zmluvy (aj keď v konaní nebola k dispozícii), bolo potrebné na tento vzťah aplikovať ustanovenie Hospodárskeho zákonníka - § 382a Hospodárskeho zákonníka. Súd prvého stupňa konštatoval existenciu základu pohľadávky v zmysle usmernenia odvolacieho súdu a platnosť uznávacích prejavov pohľadávky žalovaným, keď podľa Hospodárskeho zákonníka § 131b je premlčacia lehota 10 rokov od uznania, návrh bol podaný dňa 22. 01. 2007 a súd prvého stupňa vychádzal z osvedčenia o uznaní záväzku zo dňa 10. 09. 1999.

O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 v spojení s § 151 O. s. p., a priznal žalobcovi náhradu trov cestovného, ktoré náklady si účastník uplatnil a nepriznal náhradu trov zaplateného súdneho poplatku z dôvodu jeho neuplatnenia a nevyčíslenia.

Na odvolanie žalobcu a žalovaného Krajský súd v Žiline ako súd odvolací rozsudkom zo dňa 17. júna 2010 č. k. 13 Cob 31/2010-568 rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej potvrdil. Vo výroku o trovách konania a povinnosti doplatiť súdny poplatok rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec v tejto časti vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd sa plne stotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa. Na doplnenie správnosti napadnutého rozhodnutia k odvolacím dôvodom žalovaného odvolací súd uviedol, že k otázke aktívnej legitímácie žalobcu boli významné listinné dôkazy, predložené žalobcom a jeho postavenie ustálené, a to

žiadosť o prevzatie pohľadávky z úverov na TOZ zo dňa 21. 02. 1991, potvrdenie o prevzatí pohľadávky z úverov na TOZ zo dňa 6. augusta 1991, potvrdenie o prevzatí pohľadávok z úveru na TOZ zo dňa 16. 08. 1991, zakladateľská listina Fondu národného majetku Slovenskej republiky na spoločnosť A., a. s., pri zvýraznení čl. II. bod 3 zo dňa 06. 04. 1992, zmluva o postúpení pohľadávky medzi K. B., s. p. ú, P. a K. B., š. p. ú, B., zo dňa 08. 02. 1993, príloha, žiadosť o úpravu splátkového režimu úveru na trvale sa obracajúce zásoby zo dňa 07. 12. 1998 spoločnosti A., akciová spoločnosť, zmluva o reštrukturalizácii splátkového kalendára úveru na TOZ č. 35/1999/2, uzavretá medzi K. B., B., Š. peňažný ústav, C. a A., a. s. na základe žiadosti klienta zo dňa 01. 06. 1999, notárska zápisnica N 1043/1999 Nz 1027/1999, osvedčenie o uznaní dlhu a o vyhlásení povinnej osoby podľa § 41 zák. č. 233/1995 Z. z., ktorým povinný A., a. s., požiadal o spísanie osvedčenia o uznaní dlhu a o vyhlásení povinnej osoby podľa § 41 zák. č. 233/1995 Z. z. v celkovej výške 22 351 428,60 Sk, ktorý dlh vyplýva zo zmluvy o reštrukturalizácii splátkového kalendára úveru na TOZ č. 35/1999/2 zo dňa 10. 09. 1999, uzavretej medzi K. B. B., Š. peňažný ústav, a A., a. s. zo dňa 10. 09. 1999, dodatok č. 1 k Zmluve o reštrukturalizácii splátkového kalendára úveru na TOZ, uzavretý 25. 07. 2001, notárska zápisnica N 662/2001, Nz 650/2001 zo dňa 25. 07. 2001 o vyhlásení povinných osôb, dodatok č. 2 k zmluve o reštrukturalizácii splátkového kalendára úveru na TOZ č. 35/1999/2 zo dňa 11. 08. 2003, dodatok č. 3 k zmluve o reštrukturalizácii splátkového kalendára úveru na TOZ č. 35/1999/2 zo dňa 30. 09. 2003, dodatok č. 3 zo dňa 24. 10. 2003, k zmluve o reštrukturalizácii splátkového kalendára úveru na TOZ č. 35/1999/2, výzva k úhrade dlžných súm zo dňa 07. 08. 2006, špecifikácia žalovanej sumy, privatizačný projekt A., š. p., Č., reg. č. 90, protokol odovzdaní vecí zahrnutých do privatizovaného majetku, uzatvorený medzi A., š. p., Č. a FNM SR, protokol o prevzatí vecí, zahrnutých do privatizovaného majetku, uzatvorený medzi Fondom národného majetku SR a A., a. s., Č. zo dňa 01. 05. 1992 a súpis príloh protokolu o odovzdaní vecí, osobitne súpis úverových zmlúv k 30. 04. 1992 s tým, že v súhrne prejavu vôle pôvodného dlžníka, ako aj súčasného dlžníka, boli takej intenzity a mali takú výpovednú hodnotu, že len samotná úverová zmluva sa dostala do pozície ďalšieho listinného dôkazu, resp. jedného z viacerých označených pred okresným súdom, predložených a vykonaných. Ďalej konštatoval, že existenciu úverového vzťahu potvrdili a preukázali listinné dôkazy predložené zo strany žalobcu a žalovaného a potvrdilo i správanie sa žalovaného, ktorý podľa úverového vzťahu záväzkov čiastočne plnil (podľa špecifikácie na č. l. 49-54 spisu). Osvedčenie právneho základu uplatneného nároku vyplýva najmä

z listinného dôkazu žiadosti o prevzatie pohľadávky s úverom na TOZ (č. 1. 6), súhlasu obsiahnutom v liste zo dňa 16. 08. 1991 (č. 1. 9), žiadosti žalovaného zo dňa 07. 12. 1998 (č. 1. 27) a v konečnom dôsledku aj z úkonov uznania nároku žalovaným, a z listín o právnom nástupníctve žalovaného podľa listinného dôkazu (č. 1. 10, 11 a nasl. spisu), ako aj zakladateľskej listiny.

Poukázal na to, že v ďalšom konaní po zrušujúcom rozhodnutí krajského súdu žalobca doložil ďalšie listinné dôkazy, a to oznámenia o zostatku pohľadávky písomne odsúhlasené žalovaným ku dňu 31. 12. 1992, 31. 12. 1995, 31. 12. 1996, 31. 12. 1997, 31. 12. 2000, 31. 12. 2002, 31. 12. 2003, a 31. 12. 2006 (č. 1. 252 – 262 spisu), výpisy z bežného účtu žalovaného vedeného vo V. Ú. B., pobočka Č. č. ú. 19006-322 zo dňa 29. 01. 1992, 25. 06. 1992, 05. 12. 1991, 05. 03. 1992, 02. 06. 1992, 25. 09. 1992, 23. 09. 1991, 23. 09. 1992, 22. 09. 1992, (č. 1. 263 – 267 spisu), žiadosť o poskytnutie úveru zo dňa 15. 01. 1990, ako aj doloženú úverovú zmluvu č. 2 zo dňa 22. 01. 1990, predmetom ktorej bol úver na trvale sa obracajúce zásoby, Zakladací listinu štátného podniku A., š. p., zo dňa 26. 09. 1990 (č. 1. 230 spisu), platby žalovaného S. K., a. s., za obdobie 1999 až 2003 v tabuľkovom prehľade spolu s výpismi z účtu (č. 1. 325 – 396 spisu), vo vzťahu ku ktorým zotrval odvolací súd na vyslovenom závere, že nárok žalobcu nemožno posudzovať len na základe nepredloženia úverovej zmluvy, ale treba vyhodnocovať sumár všetkých predložených listinných dôkazov k preukázaniu aktívnej a pasívnej legitímácie, oprávnenosti nároku žalobcu, a to pri zachovaní komplexného vyhodnotenia celého vzťahu medzi žalobcom a žalovaným. Z doložených listinných dôkazov bolo preukázané poskytnutie úveru, ako aj skutočnosť platného a účinného postúpenia pohľadávky z K. B., s. p. ú., P., na K. B., š. p. ú., B., a to zmluvou z 08. 02. 1993, v zmysle ktorej dňom 01. 01. 1993, prevzala záväzky K. B. s. p. ú., P., K. B., B., pretože po rozpade ČSFR a vzniku K. B., š. p. ú., B., boli úvery na TOZ prevedené na základe o delení majetku ČSFR postupne na tento subjekt právneho predchodcu žalobcu.

Ďalej k námietke odvolateľa uviedol, že žiadne z ustanovení Hospodárskeho zákonníka, ktoré upravovali úverovú zmluvu, ničím neobmedzovali účel, na ktorý bolo možné úver poskytnúť. Jediným ustanovením, ktoré sa dotýka účelu, je druhá veta § 382a ods. 2, podľa ktorej sa organizácia zaväzovala použiť poskytnutý úver na dohodnutý účel. Právna úprava ani nepredpisovala, akým spôsobom (ako široko) má byť účel vyjadrený. Žiadne

zákonné ustanovenie nebránilo tomu, aby bol úver poskytnutý na splnenie dlhu z predchádzajúceho úveru. Pokiaľ bol vymedzený účel úveru ako úver na zásoby, pričom bližšie nie je vymedzené, o aké zásoby má ísť, tomuto slovnému vyjadreniu zodpovedajú akékoľvek zásoby, teda i trvalé sa obracajúce zásoby. Práve úmysel účastníkov zmluvy (§ 20 ods. 2 Hospodárskeho zákonníka) použiť slovné spojenie v takomto význame je zrejmý z vyššie uvedených listinných dôkazov, čo potvrdzuje i žiadosť o prevzatie pohľadávky z úverov na TOZ (č. 1. 6). Z výrazu poskytnúť organizácii nie je možné vyvodiť, že pre naplnenie úverového vzťahu sa vyžaduje priame plnenie dlžníkovi v hotovosti alebo bezhotovostné plnenie na jeho účet v peňažnom ústave.

Vo vzťahu k námietkam premlčania žalovaného poukázal odvolací súd na listinu na č. 1. 6 spisu vo väzbe na Zmluvu o reštrukturalizácii splátkového kalendára úveru na TOZ, uzavretý 25. 07. 2001, predložené notárske zápisnice, ako i platby vykonané žalovaným v zmysle doložených výpisov z účtu a stotožnil sa so záverom okresného súdu o nepremlčaní nároku žalobcu.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky podaním zo dňa 10. januára 2011 na podnet účastníka konania podal mimoriadne dovolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti výroku, ktorým uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi 660 946,67 Eur a odvolacieho súdu v časti potvrdzujúcej rozsudok súdu prvého stupňa. Navrhol uvedené súdne rozhodnutia v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu v Čadci na ďalšie konanie, a to z dôvodu odňatia možnosti žalovanému konať pred súdom v zmysle ust. § 243f ods. 1 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. f/ O. s. p. a súčasne z dôvodu nesprávne právne posúdenej veci v zmysle § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p. Poukázal na to, že súd prvého stupňa v skoršom (zrušenom rozsudku) vyhodnotil dôkazy a zistil skutkový stav tak, že úver poskytnutý nebol. Odvolací súd uznesením z 10. februára 2009 č. k. 13 Cob 140/2008–342 vyhodnotil skutkový stav odlišne, mal za to, že úver poskytnutý bol. Odvolací súd tu porušil zásadu viazanosti skutkovým stavom, pretože bez nariadenia pojednávania, bez zopakovania dôkazov a bez toho, aby dal účastníkom možnosť ústne sa vyjadriť k opätovne vykonaným dôkazom bezprostredne po ich vykonaní, sám vyhodnotil (prehodnotil) dôkazy vykonané súdom prvého stupňa. Nezákonnosť tohto zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu nemôže byť dôvodom mimoriadneho dovolania. Dôvodom mimoriadneho dovolania však môže byť postup súdu prvého stupňa, ktorý sa po vrátení veci na ďalšie konanie riadil právnym

názorom odvolacieho súdu a prevzal jeho skutkové závery, hoci tieto skutkové závery prijal odvolací súd spôsobom, ktorým žalovanému odňal možnosť konať pred súdom.

Ďalej v mimoriadnom dovolaní uviedol, že súdy odňali možnosť žalovanému konať pred súdom, keď skutkovo a právne nevyhodnotili obranu žalovaného proti uplatnenému nároku, spočívajúcu v tom, že bývalý štátny podnik nezákonným spôsobom preúčtoval svoje aktíva na pasívnu položku – záväzok z úveru voči Š. B. Č.. Súdy nevyhodnotili, či toto skutkové tvrdenie je pravdivé (či nastalo alebo nenastalo), ani neuviedli, či právnym následkom takejto tvrdenej skutočnosti je alebo nie je vznik úverového vzťahu, ktorý bol predmetom žaloby.

Mimoriadnym dovolaním bola napadnutá aj vecná správnosť rozhodnutí súdov, keď v zmysle obsahu dovolania súdy na skutkový stav aplikovali nesprávnu právnu normu. Otázku premlčania žalovaného nároku posúdili súdy podľa ustanovení Hospodárskeho zákonníka, majúc za to, že od uznania záväzku plyní desaťročná premlčacia lehota. Správne mali súdy v tejto otázke aplikovať ustanovenie § 407 ods. 1 Obch. zák. a ustáliť, že od uznania záväzku plyní štvorročná premlčacia lehota. úverový vzťah vznikol za účinnosti Hospodárskeho zákonníka a aj po účinnosti Obchodného zákonníka sa spravoval ustanoveniami Hospodárskeho zákonníka (§ 763 ods. 1 Obch. zák.). Zmluvné strany však uzavreli 10. septembra 1999 dvojstranný právny úkon (zmluvu o reštrukturalizácii splátkového kalendára úveru na TOZ číslo 35/1999/2), ktorého obsahom je kumulatívna novácia pôvodného záväzku (dohoda o plnení splatného dlhu v splátkach) a dohoda o aplikácii Obchodného zákonníka. Ak sa zmluvné strany dohodli na novácii zmluvného vzťahu s tým, že dlh bude zaplatený v splátkach a že táto dohoda sa spravuje Obchodným zákonníkom, potom premlčanie jednotlivých dohodnutých splátok sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka, hoci k vzniku záväzku, ktorý bol predmetom novácie, došlo ešte za účinnosti Hospodárskeho zákonníka.

Poukázal ďalej na to, že v súdnom spise sa nachádzajú 2 zmluvy, ktorými mal byť podľa záveru odvolacieho súdu „splatný predchádzajúci úver“, a to úverová zmluva č. 1/91 z 2. januára 1991 (číslo listu 158) a úverová zmluva č. 2/91 z 2. januára 1991 (číslo listu 164). Z označených úverových zmlúv vyplýva, že medzi právnymi predchodcami účastníkov existovali v roku 1991 dva samostatné úverové vzťahy, teda úver číslo 1/91 a číslo 2/91.

Z odôvodnenia rozsudkov však nie je zrejmé, ktorý z uvedených úverov 1/91 a 2/91 (alebo či oba tieto úvery) sú nováciou pôvodného úveru poskytnutého ešte pred rokom 1989. V osvedčení, spísanom formou notárskej zápisnice z 10. septembra 1999 (ktoré súdy považovali za uznanie záväzku), sa konštatuje, že dlžník uznáva záväzok, ktorý vyplýva zo „zmluvy o reštrukturalizácii splátkového kalendára úveru na TOZ číslo 35/1999/2 z 10. septembra 1999“. V článku I. a II. označenej zmluvy sa uvádza (číslo listu 29), že „dlžník uznáva čo do dôvodu a výšky pohľadávku z úverového vzťahu, vzniknutého podľa článku I.“, teda „zo vzťahu, ktorý vznikol medzi bankou a klientom z úveru na trvalo obracajúce sa zásoby poskytnutého podľa Hospodárskeho zákonníka“. Z citovaného slovného vyjadrenia nie je zrejmé, či sa uznáva záväzok z úveru z pred roku 1989, alebo záväzok z úveru z roku 1991, ktorý nahradil skorší úverový vzťah. Uznanie záväzku preto nie je možné s istotou priradiť k niektorému z viacerých vzťahov, ktoré medzi stranami existovali či už v rovnakom čase (rok 1991), alebo v rozličnom čase (každý rok nová úverová zmluva). Uznanie záväzku je preto neplatné pre neurčitosť v zmysle ustanovenia § 37 ods. 1 OZ. Uznanie záväzku v danom prípade, je neplatné per se, bez ohľadu na hore uvedený skutkový stav už preto, že v uznaní absentuje vymedzenie právneho dôvodu uznávaného záväzku.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora zamietnuť a uviedol, že generálny prokurátor podal mimoriadne dovolanie napriek neexistencii dôvodov na jeho podanie, ktoré sú taxatívne vymedzené v ustanovení §-u 243f ods.1 Občianskeho súdneho poriadku. Vo vyjadrení ďalej uviedol, že pokiaľ by aj došlo na strane žalovaného k pochybeniu pri akejkolvek účtovnej operácii, uvedené nemá žiaden vplyv na ďalšiu existenciu záväzku žalovaného voči žalobcovi, a teda následkom tohto pochybenia nemôže byť vznik ani zánik úverového vzťahu, ktorý je predmetom tejto žaloby. Poukázal na kogentné ustanovenie § 763 ods. 1 Obch. zák., a preto právne vzťahy, ktoré vznikli z hospodárskych zmlúv, sa spravujú doterajšími právnymi predpismi, v danom prípade Hospodárskym zákonníkom. Platí to aj pre uznanie záväzku, pretože uznaním nevzniká nový právny vzťah, len sa modifikuje už existujúci a plynutie novej premlčacej lehoty sa posudzuje rovnako podľa ustanovení Hospodárskeho zákonníka. Taktiež poukázal na súdnu prax v otázke posudzovania určitosti uznávacieho prejavu, v zmysle ktorej je podmienka určitosti splnená aj v prípade, ak v listine obsahujúcej uznanie záväzku nie je výslovne uvedený dôvod uznania, ale je jednoznačne vyvoditeľný z inej listiny, na ktorú je v listine o uznaní záväzku výslovný odkaz. Ďalej uviedol, že z úverovej zmluvy č. 1/91 a č. 2/91 vyplýva, že obidve tieto

zmluvy nahradili pôvodnú úverovú zmluvu. V čl. I zmluvy č. 1/91 je vymedzený účel úveru ako úver na zásoby a v čl. I. zmluvy č. 2/91 je účel úveru vymedzený ako úver na obežné prostriedky, pričom vyjadreniu zásoby zodpovedali akékoľvek zásoby, teda i trvale sa obracajúce zásoby a akékoľvek obežné prostriedky (úver na obežné prostriedky bol poskytovaný najmä na trvalo nevyhnutné zásoby). Uzatvorením úverovej zmluvy č. 1/91 zo dňa 02. 01. 1991 a úverovej zmluvy č. 2/91 zo dňa 02. 01. 1991 sa nezmenil charakter účelu úveru, nakoľko ním boli aj naďalej kryté trvalo obracajúce sa zásoby, došlo len k pretransformovaniu starého úveru, čo znamená, že úver na TOZ existoval i naďalej. Podľa názoru žalobcu samotná žiadosť o prevzatie pohľadávky z úveru na TOZ zo dňa 21. 02. 1991, ktorú žalobca predložil ako dôkaz, spĺňa náležitosti uznania dlhu. Účinný uznávací prejav má za následok plynutie novej premlčacej lehoty, ktorá sa pri hospodárskych záväzkoch, ktoré vznikli podľa Hospodárskeho zákonníka, spravuje jeho ustanoveniami. Nová desaťročná premlčacia lehota začala plynúť odo dňa lehoty na plnenie (30. 06. 1999) uvedenej v žiadosti zo dňa 22. 02. 1991 a táto by uplynula 30. 06. 2009. Žalobca si svoj nárok voči žalovanému uplatnil cestou súdu návrhom zo dňa 22. 01. 2007.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) prejednal mimoriadne dovolanie Generálneho prokurátora Slovenskej republiky podľa § 242 O. s. p. a zistil, že mimoriadne dovolanie nie je dôvodné.

Predmetom sporu je žalobcom uplatnené právo na zaplatenie 660 946,67 Eur s príslušenstvom titulom zaplatenia zostatku poskytnutého úveru podľa zmluvy o reštrukturalizácii splátkového kalendára úveru na TOZ zo dňa 10. 09. 1999 č. 35/1999/2.

Podľa ust. § 213 ods. 1, 3 O. s. p. odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7. Ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám.

Ako predbežnú otázku riešil súd prvého stupňa otázku vzniku pôvodného vzniku primárneho právneho vzťahu pôvodných účastníkov (V., pobočka Č. a A. Š. podnik Č., resp. T. K., kombinátny podnik Č., Č.), vzniku úverového vzťahu na trvale sa obracajúce zásoby (ďalej TOZ). Súd prvého stupňa z vykonaného dokazovania na pojednávaní dňa 25. 10. 2001,

a to výsluchu prítomného štatutárneho zástupcu a oboznámením listinných dokladov, uvedených v zápisnici z pojednávania a zisteného skutkového stavu zistil, že z dôkazov predložených súdu prvého stupňa, tieto „nevyhodnotil ako dôkazy o existencii a platnosti primárneho úverového vzťahu“. Odvolací súd, ktorý rozhodoval vo veci po odvolaní sa žalobcu proti rozsudku súdu prvého stupňa, po zistení, že súd prvého stupňa riadne vykonal dokazovanie a v časti aktívnej a pasívnej legitímácie účastníkov riadne zistil skutkový stav, rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že skutkový stav tak, ako ho zistil súd prvého stupňa, tento nesprávne posúdil, keď dospel k záveru, že nevznikol primárny úverový vzťah medzi predchodcami účastníkov konania. Odvolací súd dospel k „odlišnému záveru“, že z predložených dokladov, ktoré boli predmetom dokazovania na súde prvého stupňa vyplýva aktívna, ako aj pasívna legitímácia účastníkov konania a v ďalšom konaní je potrebné sa zaoberať otázkou preukázania uplatneného peňažného nároku spolu s príslušenstvom, ako aj uplatnenou obranou a vznesenou námietkou premlčania žalovaného. Z uvedeného je zrejmé, že odvolací súd neporušil ust. § 213 ods. 1 O. s. p., nakoľko pri svojom rozhodnutí vychádzal zo zisteného skutkového stavu súdom prvého stupňa, ktorým je v zmysle ust. § 213 ods. 1 O. s. p. viazaný (nie z právneho hodnotenia skutkového stavu) a z tohto dôvodu nebolo potrebné vykonať zopakovanie dokazovania. Následne súd prvého stupňa v ďalšom konaní, po zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu a vrátení veci, bol viazaný názorom vysloveným odvolacím súdom v zrušujúcom rozhodnutí (§ 226 O. s. p.), ako správne postupoval. Z uvedeného vyplýva, že zistenie skutkového stavu nebolo vykonané odvolacím súdom, bez vykonania doplnenia a zopakovania dokazovania tak, ako to uviedol dovolateľ, a preto jeho námietka odňatia možnosti konať pred súdom v zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p. z tohto dôvodu nie je dôvodná.

Dovolací súd vyhodnotil námietku dovolateľa o odňatí možnosti žalovanému konať pred súdom v zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p. z dôvodu nevyhodnotenia obrany žalovaného, spočívajúcej v nezákonnom spôsobe preúčtovania aktív na pasívnu položku – záväzok z úveru voči Š. B. Č. a jeho právnych následkov na vznik úverového vzťahu ako nedôvodnú. Správna alebo nesprávna účtovná evidencia položky – záväzok z úveru nemá vplyv na platnosť právneho úkonu, ktorého sa táto evidencia týka.

Podľa § 763 ods. 1, prvá a druhá veta, Obch. zák. týmto zákonom sa spravujú právne vzťahy, ktoré vznikli odo dňa jeho účinnosti. Právne vzťahy vzniknuté pred dňom účinnosti tohto zákona a práva z nich vzniknuté, ako aj práva zo zodpovednosti za porušenie záväzkov z hospodárskych a iných zmlúv, uzavretých pred dňom účinnosti tohto zákona sa spravujú doterajšími predpismi.

Podľa ust. § 131b ods. 6 Hospodárskeho zák., ak právo povinný subjekt uznal, je premlčacia lehota desaťročná a plynie odo dňa doručenia uznania; ak sa však v uznaní uviedla lehota na plnenie, plynie premlčacia lehota odo dňa, keď uplynula táto lehota.

Podľa ust. § 132 ods. 1, 2 Hosp. zák., ak povinná organizácia čo do dôvodu a rozsahu uzná písomne svoj záväzok hoci aj premlčaný, predpokladá sa, že v rozsahu uznania záväzok v čase uznania trvá. Ak povinná organizácia uzná písomne svoj záväzok pred uplynutím premlčacej (prekluzívnej) lehoty alebo aj po uplynutí premlčacej lehoty, plynie nová premlčacia (prekluzívna) lehota odo dňa takého uznania.

Primárny vzťah medzi právnymi predchodcami účastníkov vznikol, podľa v konaní účastníkmi predložených listinných dokladov, na základe zmluvy o poskytnutí úveru zo dňa 22. 01. 1990. Žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie zostatku poskytnutého úveru na základe úverovej zmluvy zo dňa 22. 01. 1990 vyplýva z primárneho vzťahu a je uplatnený titulom nároku na plnenie zo zmluvy o reštrukturalizácii splátkového kalendára úveru na TOZ č. 35/1999/2 zo dňa 10. 09. 1999 ako práva vzniknutého z primárneho vzťahu (zo samotného titulu zmluvy a jej obsahu touto zmluvou bola uznaná pohľadávka, resp. zostatok pohľadávky žalobcu a dohodnutý nový splátkový kalendár predmetného úveru). Preto s poukazom na citované ustanovenie § 736 ods. 1 Obch. zák. správne súd prvého stupňa a odvolací súd posudzovali otázku premlčania žalovaného nároku podľa ustanovení Hospodárskeho zákonníka bez ohľadu na časť znenia obsahu zmluvy o reštrukturalizácii úveru, podľa ktorého si strany dohodli právnu úpravu vzťahov podľa Obchodného zákonníka. V tejto časti je zmluva o reštrukturalizácii neplatná, nakoľko v tejto časti obsah zmluvy odporuje zákonu. Z uvedeného dôvodu správne súdy pri posudzovaní namietaného premlčania aplikovali ustanovenia Hospodárskeho zákonníka a správne určili začiatok plynutia premlčacej lehoty odo dňa uznania pohľadávky obsiahnutom v notárskej zápisnici zo dňa 10. 09. 1999, ktorý deň je súčasne aj dňom doručenia uznania a koniec desaťročnej premlčacej lehoty na deň

10. 09. 2009 (návrh na začatie konania bol podaný na súd dňa 22. 01. 2007, t. j. pred uplynutím lehoty na premlčanie nároku).

Dovolateľ ďalej namietal, že z odôvodnenia rozsudkov nie je zrejmé, ktorý z uvedených úverov 1/91 a 2/91 (alebo či oba tieto úvery) sú nováciou pôvodného úveru, poskytnutého ešte pred rokom 1989, keď v súdnom spise sa nachádzajú 2 zmluvy, ktorými mal byť podľa záveru odvolacieho súdu „splatený predchádzajúci úver“, a to úverová zmluva č. 1/91 z 2. januára 1991 (číslo listu 158) a úverová zmluva č. 2/91 z 2. januára 1991 (číslo listu 164). Tieto skutočnosti dovolateľ považuje za podstatné pre posúdenie, či uznanie záväzku žalovaným je dostatočne určité a teda platné. Dovolací súd poukazuje na obsah výpovedí na pojednávaní a na obsah úverových zmlúv založených v spise na č. l. 158, 164 a 290 (správne by malo byť č. l. 390), z ktorých vyplýva, že na žalovaného prešli práva a povinnosti z úverovej zmluvy č. 2 zo dňa 22. 01. 1990, ktorej predmetom je úver vo výške 66 012 000,-- Kčs s tým, že v roku 1990 bude splatených 19 776 000,-- Kčs a následne v roku 1991 uzavreté úverové zmluvy č. 1/91 z 02. 01. 1991 a č. 2/91 z 02. 01. 1991 s výškou splátok úveru v súčte 46 236 000,-- Kčs (t. j. 66 012 000,-- – 19 776 000,-- = 46 236 000,--). Existenciu iných úverov na TOZ účastníci netvrdili ani v konaní nepreukázali. Z uvedeného je zrejmé, že úverové zmluvy č. 1/11 a 2/11 z 02. 01. 1991 boli uzavreté ako splátkový kalendár základného úverového vzťahu na TOZ právnych predchodcov účastníkov. Keďže sa jedná o jeden záväzok z úveru aj uznanie tohto záväzku, spísané formou notárskej zápisnice z 10. septembra 1999 nie je sporné, nakoľko spĺňa zákonné náležitosti takéhoto prejavu. V časti uznania dôvodu odkazuje na úverový vzťah na trvalo sa obracajúce sa zásoby, poskytnuté podľa Hospodárskeho zákonníka a súčasne obsahuje vyhlásenie o nedeliteľnej súčasť spísanej notárskej zápisnice o uznaní záväzku so zmluvou o reštrukturalizácii splátkového kalendára úveru na TOZ číslo 35/1999/2. V danej veci preto nejde o abstraktné uznanie práva ale právo, ktoré je presne špecifikované, aj keď odkazom na obsah iných právnych listín, ktoré súčasne tvoria nedeliteľnú súčasť písomne uznaného záväzku.

Vzhľadom na uvedené dôvody, dovolací súd postupoval podľa § 243b ods. 1 O. s. p., podľa ktorého odvolací súd dovolanie zamietne, ak nie sú dané dôvody dovolania a nezistil ani vady konania, pre ktoré by bolo potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť.

O trovách dovolacieho konania rozhodol v zmysle ust. § 243i ods. 2, § 243c v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že úspešnému v konaní žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že žalobcovi v dovolacom konaní trovy nevznikli žiadne a trovy konania si nežiadal priznať.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je opravný prostriedok prípustný.

V Bratislave 29. novembra 2011

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová